

Критичне оцінювання обізнаності, власної компетентності респондентів підтвердили гіпотезу щодо рівнів сформованості ПВС у ЗНЗ. Для кожної з чотирьох груп: активні прихильники (“достатньо знаю і впроваджую” та “знаю і впроваджую” – 34,5 % – ОЦ і 18 % – СМ), “інертні” (“знаю, але впроваджую рідко” – 16 % (ОЦ) та 25 % (СМ)), “традиційники” (“не вважаю за необхідне” ОЦ – 27 %; СМ – 33 %), “байдужі” (“не знаю” – ОЦ – 32,5 % та СМ – 24 %) визначили цілі і зміст діяльності та розробили тренінг до програми “Моделювання превентивного виховного середовища ЗНЗ”.

Створеним під час експерименту творчим групам із числа бажаючих педагогів ЗНЗ обласного центру і сільської місцевості були делеговані функції: комунікативна (налагодження зв'язків із науковими установами, товариствами, організаціями); координаційна (погодження дії з адміністрацією школи, консультантами); інформаційна (інформування щодо реалізації програми, результативності здійснюваних змін).

Наявність інваріанта із загальним алгоритмом дій педагогічного та учнівського колективів з формування ПВС ЗНЗ та варіативної моделі, що мають в основі однакову покрокову структуру (визначення задуму; ескіз моделі-проекту; визначення моделі-дії (стратегії); реальне планування (стратегії на рівні завдань і умов реалізації); реалізація зворотнього зв'язку, оцінювання процесів; оцінка і аналіз результатів; оформлення документів) сприяли творенню різних моделей ПВС на базі ЗНЗ обласного центру і сільської місцевості.

Список використаної літератури

1. Дахин А. Н. Педагогическое моделирование и компетентность участников образования / Александр Николаевич Дахин // Школьные технологии . – 2007. – № 6. – С.64–72.
2. Штофф В. А. Моделирование и философия / В. А. Штофф. – М.-Ленинград: Наука, 1966. – 104 с.
3. Гонтаровська Н. Б. Освітнє середовище як фактор розвитку особистості дитини: монографія / Наталія Борисівна Гонтаровська. – К.: Видавництво РВА “Дніпро-VAL”, 2010.- 623 с.

*І. О. Ткачук,
м. Бровари*

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ БРОВАРСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ЯК ШКОЛИ ЖИТТЄВОГО УСПІХУ

Статтю присвячено аспектам розроблення й упровадження моделі навчально-виховного об'єднання як Школи життєвого успіху, яка дасть змогу органічно поєднати навчання, заняття улюбленою справою і процес виховання та становлення особистості.

Ключові слова: *модель навчально-виховного об'єднання, Школи життєвого успіху.*

Система освіти ХХІ ст. відповідно до вимог сьогодення потребує глибинного переосмислення. Оновленому суспільству потрібні громадяни, які можуть самостійно мислити, здатні до самореалізації на основі об'єктивної самооцінки, вирішувати реальні завдання в суперечливих і складних умовах буття.

Демократизація освіти, надання їй державно-національної спрямованості вимагають від науковців і практиків пошуку нових шляхів якісного вдосконалення виховання і розвитку підростаючої особистості. Нині повинна діяти така освітня модель, яка б давала дитині змогу вирішувати складні питання життєтворчості, успішно досягати індивідуальних і суспільних цілей.

Сьогодні українська школа поступово, але неухильно рухається в напрямі інноваційного забезпечення взаємодії шкільних знань та умінь з навичками конструктивного спілкування, загальними принципами розуміння сутності найпростіших соціальних процесів і явищ, економічними вимогами до майбутнього спеціаліста. Цей напрям має вивести шкільну освіту на якісно новий рівень, що сприятиме виконанню головної її функції – підготувати учнівську молодь до соціальних змін, зробити їх конкурентоспроможними на ринку праці, сформувати успішну особистість.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 03.12.2010 № 1198 “Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі Броварського навчально-виховного об’єднання управління освіти Броварської міської ради Київської області”, проводиться дослідно-експериментальна робота на 2010–2016 рр. за темою “Розроблення моделі навчально-виховного об’єднання як Школи життєвого успіху”.

Педагогіка успіху перебуває сьогодні на етапі піднесення. Наявні досі педагогічні системи теж ставили за мету успіх учня. І лише тепер ця мета стає досяжною.

З одного боку їй сприяє – оновлення змісту освіти, інноваційні технології, нові організаційні форми освіти, з іншого – у зв’язку з утвердженням у суспільстві ринкових відносин, в основі яких конкуренція їхніх суб’єктів, соціальний попит на педагогіку успіху зазнав докорінних змін і нині якісна освіта ототожнюється з конкурентоспроможністю людини.

У такому контексті педагогіка успіху розглядається як можливість модернізації сучасної освіти, формування партнерських стосунків між навчальним закладом, підприємствами, організаціями та фізичними особами і, зокрема, створення організаційно-педагогічних умов для формування успішної особистості.

Отже, актуальність дослідження полягає в розробленні моделі навчально-виховного об’єднання як Школи життєвого успіху, яка сприяє поглибленню розвивальних можливостей чиної державної програми, розширенню форм організації навчальної діяльності, оновленню викладання основних навчальних дисциплін, організації пізнання та самопізнання, набуття дітьми нового досвіду в самореалізації життєдіяльності. Окрім традиційних організаційних форм діяльності дітей, вихованців та учнів, модель передбачає запровадження структурних компонентів, кожний з яких є цілісною системою, а саме:

Першою сходинкою до адаптації в соціумі для дітей дошкільного віку став Центр розвитку дитини БНВО (Школа радості та сили розуму). Тут дошкільнята отримують знання та навички, необхідні для вступу до школи та успішного навчання.

У Центрі позашкільної освіти БНВО (Школа життєвого успіху) для учнів 1–11-х класів працюють творчі об’єднання та різноманітні гуртки художньо-естетичного, науково-технічного, дослідно-експериментального та гуманітарного

напрямів позашкільної освіти. Їхня діяльність сприяє поглибленню розвивальних можливостей чинної державної програми, розширенню форм організації навчальної діяльності, набуття вихованцями нового досвіду в самореалізації життєдіяльності.

Центр професійної освіти та вечірня загальноосвітня (змінна) школа II–III ступенів БНВО для вирішення основних завдань дослідно-експериментальної роботи об'єднані у Діловий центр “Успіх”.

Трудове виховання, орієнтація на вибір майбутньої професії, формування життєвих компетенцій, самореалізація особистості здійснюються через навчання в Центрі професійної освіти БНВО, в якому учні 8–11-х класів здобувають допрофесійну та професійну підготовку, необхідну для залучення їх до продуктивної праці і практичного оволодіння певною професією, відпрацьовують комунікативні та соціальні навички, вчаться самостійно приймати рішення.

Теоретико-методологічна основа розпочатого експерименту ґрунтується на філософських положеннях про єдність свідомості та діяльності, про взаємозалежність між розвитком особистості й організацією її навчальної роботи, ідеях особистісно орієнтованої освіти, психолого-педагогічній теорії цінностей, дослідженнях у галузі педагогіки успіху, сфері формування і розвитку життєтворчих компетенцій особистості, психолого-педагогічних тенденціях розвитку профільної та професійної освіти в Україні, теорії систем та системного підходу, теорії управління системами, теорії змісту навчання.

Реалізація мети та завдань дослідження ґрунтується на таких принципах:

- принцип пріоритету компетентнісного підходу, що передбачає створення таких інноваційних технологій організації навчально-виховного процесу, які активізують творчий пошук особистості та її діяльність;

- принцип безперервності, послідовності, систематичності та системності діагностичної роботи щодо спрямованості інтересів учнів на різні сфери діяльності, ступеня вираження інтересів вихованців та учнів до певного виду професійної діяльності;

- принцип забезпечення рівних можливостей для кожного вихованця та учня в реалізації права на вільний вибір виду діяльності і професії у майбутньому відповідно до його здібностей та інтересів з урахуванням соціокультурної і виробничої інфраструктури регіону;

- принцип індивідуального підходу, що дає можливість максимально реалізувати здібності учнів й створити умови для формування гармонійно розвиненої особистості, орієнтованої на самоосвіту упродовж всього життя;

- принцип сенситивності – врахування найбільш сприятливих періодів розвитку особистості для сприйняття певного навчального процесу;

- принцип гуманізації, що передбачає надання найвищого пріоритету в навчально-виховному процесі особистості вихованців та учнів, особистісно-орієнтованій розвивальній спрямованості й повноцінному всебічному розвитку;

- принцип демократизації освіти, що передбачає співробітництво, спільну творчість педагога й вихованця, віру у творчі здібності учнів, повагу до суверенітету особистості, що відкриває їй шлях до повноцінного життя;

- принцип інтегративності – єдності вимог і педагогічного впливу на вихованця та учня навчально-виховного об'єднання та сім'ї.

Практичне значення дослідження полягає у:

- створенні моделі навчально-виховного об'єднання, цінність якого – навчити жити успішно;

- упровадженні інноваційної моделі організації навчально-виховного процесу Броварського навчально-виховного об'єднання як Школи життєвого успіху, що дасть змогу комплексно реалізувати психолого-педагогічні умови, зміст, форми, методи формування і розвитку життєвої компетентності випускників та налаштувати їх на життєвий успіх;

- розробленні системи підвищення кваліфікації педагогів у зазначеному аспекті;

- підготовці пропозицій щодо впровадження одержаних результатів у практику роботи інших навчальних закладів.

Очікувані позитивні результати та форми їх подання:

- розроблення і апробація структурно-змістової моделі навчально-виховного об'єднання як Школи життєвого успіху;

- розроблення моделі успішної особистості – випускника закладу;

- організація діагностики розвитку успішної особистості;

- формування позитивного ставлення до процесу навчання;

- позитивне сприйняття навколишнього середовища, віра у власні сили та можливості;

- створення системи з формування та розвитку життєвої компетентності дітей та учнівської молоді;

- прищеплення навичок самонавчання, самовиховання, самомоніторингу, уміння й бажання вчитися протягом усього життя;

- підвищення професійної компетентності педагогів (публікації в регіональній фаховій пресі за результатами експерименту);

- підвищення рівня взаємодії навчального закладу, батьків і громадськості у питаннях становлення успішної особистості.

*І. Л. Холковська,
м. Вінниця*

КОНФЛІКТНО-СЕРЕДОВИЩНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

У статті розкрито сутність конфліктно-середовищного підходу та можливості його застосування у підготовці майбутніх учителів до запобігання та вирішення конфліктів у навчально-виховному процесі.

***Ключові слова:** конфлікт, конфліктологічна компетентність, конфліктно-середовищний підхід, підготовка майбутніх учителів.*

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що більшість сучасних підходів до формування готовності майбутніх учителів до запобігання та вирішення конфліктів ґрунтується на загальних характеристиках